

عنوان مقاله:

بررسی تاثیرات مواجهه بندر به عنوان نماد توسعه دریاپایه بر هسته و ساختار شهر بندری (نمونه موردی: بندر شهید رجایی و شهر بندرعباس)

محل انتشار:

فصلنامه گردشگری فرهنگ، دوره 4، شماره 15 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

زهرا امینی مستانه - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

ضرورت پرداختن به بررسی تحولات شهر های بندری در روند «توسعه دریامحور»، امری اجتناب ناپذیر است. چراکه بندرها یکی از پروژه های استراتژیک و مطلوب به شمار می روند که با توجه به فرصت ها و ظرفیت هایی که برای نیل به اهداف توسعه محور دارند، در چشم انداز طرح های آمایش سرزمینی قرار گرفته اند. این وضعیت باعث رونق صنعت و تجارت دریاپایه در جغرافیایی خاص و در لوای بهره گیری فزاینده از دریا می شود و حاصل آن تولید الگویی ابزاری و ماشینی است که مدل توسعه شهر و شمایل پردازی آن را در انحصار خود قرار می دهد. مسئله ای که محل چالش در این بحث است، پرداختن به مواجهه ارکان سازمان فضایی شهر بندری و حیات جاری در آن با تحول محتوایی و کالبدی متاثر از توسعه دریاپایه در درون شهر و در بستر ارتباطی شهر با بنادر است. این پژوهش با نگرشی کیفی و با روش توصیفی و تحلیلی انجام گرفته و با مشاهدات میدانی و مطالعه کتابخانه ای و اسنادی به بررسی مولفه های ساختاری انتظام دهنده شامل مرکز، ساختار، قلمرو و کل های کوچک در شهر بندرعباس پرداخته است. نتیجتاً در اثر این تعامل روابط میان ارکان سازمان فضایی با تهدید مواجهه است. احداث محله های جدید صرفاً جهت سکنی دادن مهاجران چهره شهر را مخدوش کرده و ساختار شهری را از حیز ارتفاع ساقط کرده، چراکه ساختار شهر بندرعباس دیگر تابع نظام خور ها و تراس های ساحلی نیست، بلکه تابع نظام بنادر و سکنی دادن جمعیت مهاجر است. در بین این ارکان، هسته نیز معنای ذهنی و مفهومی خود را که منتسب و برگرفته از دریا بود از دست داده و تنها در شمایل یک امر کالبدی در بازار شهر بروز و ظهور یافته است. تبدیل شهر بندرعباس به منطقه پس کرانه محلی شهر-بندر شهید رجایی، کریدورهای ارتباطی بین این دو را به کریدورهای سرویس دهنده تبدیل کرده و مفهوم منظر راه و ارتباط با دریا را ضعیف و محقر ساخته است.

کلمات کلیدی:

سازمان فضایی شهر، توسعه دریاپایه، بندرعباس، مرکز، ساختار، منظر راه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907769>

